

Baptistengemeente Utrecht Silo, Zondag 21 januari 2018, Thema: Samen vrij!
 Schriftlezingen: Psalm 104:10-23; Romeinen 8:18-25
 Voorganger: Kirsten Timmer-Groeneweg

Introductie op het thema: Samen vrij!

Over drempels is ons jaarthema waaraan we de sub thema's huisje, boompje, beestje hebben verbonden. We zijn deze maand van start gegaan met boompje. Bij dit sub thema willen we op verschillende manieren nadenken en in gesprek gaan over de schepping, over klimaat. Misschien werpt de term "klimaat" een drempel op. We hebben de laatste jaren zoveel discussies gehoord over het klimaat en de veranderingen daarbinnen en denken vaak dat wat we zelf al doen zo weinig bijdraagt aan de bescherming van de schepping. We voelen wellicht een lichte irritatie voelen opkomen als dit onderwerp klimaat weer wordt aangesneden, "nee, hè, daar gaan we weer!". Vandaag plaatsen we de schepping in een breder perspectief: het is Gods schepping, die nu lijdt en reikhalzend uitkijkt naar de ultieme bevrijding. En eenzelfde proces maken gelovigen door: wij zijn Gods kinderen en hebben veel te verduren in deze tijd. Ook wij verlangen naar de uiteindelijke verlossing. God zal zowel de schepping als de mens bevrijden – samen vrij! Tijdens de korte overdenking richten we ons op een tekst uit de brief aan de Romeinen. In het nagesprek staat de uitwerking van dezelfde schriftlezing centraal. Laten we over drempels stappen en ons open stellen voor een nieuw of vernieuwd perspectief!

Overdenking

De schepping is zo mooi!

De schepping lijdt.

De schepping is zo mooi!

De schepping lijdt.

“Maar [de schepping] heeft hoop gekregen, omdat ook de schepping zelf zal worden bevrijd uit de slavernij van de vergankelijkheid en zal delen in de vrijheid en luister die Gods kinderen geschonken wordt” (Rom. 8:20b-21)

Deze tekst in de context van Romeinen 8 heeft al te vaak als uitleg één van twee uiterste interpretaties meegekregen. Het ene uiterste is de opvatting, dat er ooit een gehele nieuwe schepping zal komen; niets van wat wij mensen nu doen heeft daar invloed op; God zal alles nieuw maken, dus waarom zouden wij ons druk maken om de schepping? Als we het eens zijn met deze uitleg, dan is de overdenking nu klaar! ... Het andere uiterste is de uitleg waarbij de gelovige mens als ultieme verantwoordelijke gezien wordt: Christenen zijn verantwoordelijk voor de schepping; het ligt aan ons of de schepping het zal overleven; vandaag moeten we milieuvriendelijk leven, niet pas morgen. Wanneer we de woorden van Paulus beter bestuderen, zien we dat een genuanceerde opvatting op zijn plaats is. In de eerste plaats is het een theologische tekst, geen tekst over klimaatbeleid: God is degene die handelt en bepaalt en zijn plan met de mens en schepping uitwerkt. Belangrijk in dit gedeelte is het element van tijd gekoppeld aan de termen ‘hoop,’ ‘slavernij’ en ‘vrijheid.’ Een korte toelichting: Paulus geeft aan dat de schepping is ontstaan en op een bepaald moment – bij de zondeval van Adam en Eva? – ten prooi is gevallen aan zinloosheid. Sindsdien ervaart zij een vorm van slavernij. Ook nu zucht de schepping alsof ze weeën heeft, ze lijdt. De slavernij is echter niet uitzichtloos; God heeft de schepping hoop gegeven. De mens maakt een vergelijkbaar proces door: ook wij lijden in de tegenwoordige tijd, fysiek en mentaal, soms beide. Tegelijkertijd hebben ook wij een hoopvolle toekomst. Als navolgers van Jezus Christus hebben wij de Heilige Geest om ons te leiden en de hoop voor ogen te houden tot het moment waarop de ultieme bevrijding plaatsvindt. De schepping zal dan met de gelovigen bevrijd worden. Hoe die bevrijding en de daaruit vloeiende toestand van vrijheid eruit zal zien, beschrijft Paulus niet in detail. We zien wel dat de geschiedenis, het heden en de toekomst van schepping en mens onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden, waarbij God de schepper van alles de regie voert.

De tekst uit Romeinen 8 beschrijft dus niet de basis voor een christelijk klimaatbeleid. Geeft deze tekst dan helemaal geen aanleiding om na te denken over de bescherming van de schepping? ... Integendeel, de Schepper laat zien dat de schepping onderdeel is van Zijn heilsplan; de schepping is daarmee waardevol in zichzelf. De aarde is niet slechts de locatie waar de geschiedenis van de mensheid zich afspeelt; nee, de aarde heeft ook een toekomstig doel: zij zal met de kinderen Gods delen in de bevrijding. Als gelovigen worden we opgeroepen om Christus te volgen en Christus gelijkvormig te leven. We hebben invloed op de schepping en de schepping wordt straks samen met de mens bevrijd. Dat alleen al is reden om bewust te leven op en met deze aarde. Paulus geeft geen praktische invulling van omgang met het milieu – dat was ook niet zijn bedoeling met deze brief. Na de dienst willen we verder spreken over wat het vandaag betekent om straks samen met de schepping vrij te zijn.